

Handboek voor grensoverschrijdend duaal leren

Een gids om grensoverschrijdend duaal leren te implementeren in het hoger onderwijs

Wat is het handboek?

- Het handboek is een hulpmiddel dat moet **helpen** een **opleiding samen te stellen** die gebaseerd is op het EuroDualLE-model voor duaal leren.

Voor wie is het handboek bedoeld?

- Het handboek is hoofdzakelijk bedoeld voor mensen in **hogeronderwijsinstellingen (HOI)** en **bedrijven die bereid zijn een programma voor duaal leren samen te stellen**. Het is gericht op iedereen die belang heeft bij hooggeschoolde werknemers en hun opleiding, d.w.z. **HOI, bedrijven, overheidsinstellingen** en onrechtstreeks **studenten**, de voornaamste doelgroep van het project.

Wat is het doel van het handboek?

- Om de discrepantie tussen de profielen van schoolverlaters en de vraag naar arbeidskrachten weg te werken, helpt het handboek u een **programma voor duaal leren te ontwikkelen** dat tegemoet komt aan de noden van studenten/toekomstige werknemers en bedrijven en tegelijkertijd een stevige theoretische basis behoudt voor een ruimere waaier aan kennis en vaardigheden bij de populatie van afgestudeerden.

Hoe is het handboek georganiseerd?

- Het handboek gids u door **4 hoofdfasen**: 1) **Inventarisering en diagnose**, 2) **Ontwerp en voorbereiding**, 3) **Implementatie en monitoring**, 4) **Evaluatie en doorlichting**. Het omvat ook een hoofdstuk **Gereedschapskist**, die dient als ondersteuning om specifieke fasen van het ontwerp en de implementatie van het programma aan te pakken.

1 Inventarisatie en diagnose

Dit is de beginfase van het proces. Hier worden de problemen omschreven die u zult hebben bij het creëren en ontwikkelen van een opleiding die gebaseerd is op het EuroDualLE-model voor duaal leren. U zult worden aangemoedigd om de huidige opleidingen die verband houden met uw sector en beroep, te onderzoeken. U zult dan kunnen beslissen of een bestaande opleiding moet worden herzien dan wel of er een nieuwe in het leven moet worden geroepen.

De fase van inventarisatie en diagnose bestaat uit een diepgaand **ACHTERGRONDONDERZOEK** om te kijken of er gebieden van opleidingen zijn die moeten worden herzien. U moet zich concentreren op beroepsmatige en professionele competenties en profielen, op de werkbaarheid van de studenten en op de bijbehorende discrepantie tussen vaardigheden en vraag.

WETTELIJKE EN REGELGEVENDE KADERS

Begrijpen hoe duaal leren in verschillende landen en systemen wordt bedacht en gereguleerd.

NATIONALE VERSCHILLEN

Grensoverschrijdende programma's hebben grote voordelen, maar pakken taal- en cultuurkwesties vanaf het begin aan en onderschatten ze niet.

BESTAANDE PROGRAMMA'S VOOR DUAAL LEREN

Curricula/programma's identificeren die u kunt gebruiken als beginpunt of toe te passen 'best practices'.

U moet ook rekening houden met de volgende zaken:

- potentiële partners
- algemene doelstellingen
- evaluatie van de kosten
- selectie en opleiding van mentoren
- aanstellen van een projectcoördinator
- evaluatie van tijd
- lengte en type van stages
- oplossen van problemen
- beslechten van conflicten

SAMENWERKING

is vanaf de vroegste stadia cruciaal voor het welslagen van het proces. Samenwerking en communicatie tussen de partijen gaan verder doorheen de implementatiestadia tot en met de eindstadia.

2 Ontwerp en voorbereiding

Na de fase van inventarisatie en diagnose kunt u vervolgens beslissen of een bestaande opleiding moet worden aangepast dan wel of er een nieuwe in het leven moet worden geroepen. Om ze te ontwerpen en voor te bereiden moet u het volgende proces doorlopen: behoeftenbeoordeling, definitie van competenties en leerresultaten, ontwikkeling van inhoud, ontwikkeling van internationale samenwerking en implementatie.

Na de inventarisatie- en diagnosefase zult u beslissen om ofwel:

een BESTAANDE OPLEIDING TE HERZIEN

Het is cruciaal te weten wat goed werkt is en welke de gebieden zijn die moeten worden versterkt, verbeterd en/of ingevoerd.

dan wel een NIEUWE OPLEIDING IN HET LEVEN TE ROEPEN:

Dit omvat het volgende:

1. Ontwikkeling van profielen en competenties van schoolverlaters;
2. Ontwikkeling van curricula en studiemodules.

LET OP: Betrek altijd de belanghebbenden tijdens alle stadia van de ontwerp- en voorbereidingsfase

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

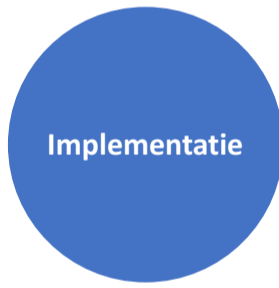
tussen de partijen en belanghebbenden in deze fase moet duidelijk zijn en de verdeling van het werk moet goed gedefinieerd zijn: u moet een **opleidingencoördinator** aanstellen en **samenwerkingsovereenkomsten** uitwerken.

3 Implementatie en monitoring

De implementatie- en monitoringfase vershuift de focus van de voorbereidende stadia naar beginnen met het programma. Om een vlotte en geslaagde EuroDualLE-ervaring te verzekeren moeten implementatie en monitoring naadloos in elkaar overvloeien als onderdeel van uw continue dialoog met partnerorganisaties, studenten en alle belanghebbenden die centraal betrokken zijn bij het programma.

Om een programma voor duaal leren te implementeren moeten de kanalen voor dialoog tussen alle partners worden **opgebouwd**. Er moeten controles worden uitgevoerd om te verzekeren dat de gepaste maatregelen op het gebied van gezondheid en veiligheid worden genomen.

Denk ook aan het **EuroDualLE-charter**, de **leerovereenkomst** en de **samenwerkingsovereenkomst**.

Monitoring moet gedeeld en continu zijn. De algemene verantwoordelijkheid voor de monitoring zal echter voornamelijk binnen de HOI liggen, omdat zij daar meestal reeds mechanismen voor heeft.

De belangrijkste tool voor monitoring is het **wekelijkse logboek**, dat moet worden ingevuld door de student, de academische mentor en de mentor van het bedrijf.

Denk eraan dat u een handboek ontwikkelt en actiegerichtes methodes gebruikt, zoals gevalstudies, rollenspellen en veldstudies.

Bij de **BESLECHTING VAN EEN CONFLICT** moet u beslissen of u er een derde bij betreft als de betrokken individuele partijen er niet in slagen het conflict op te lossen. Om conflicten te bestrijden en een goede communicatie te verzekeren moet een student ook over de juiste taalvaardigheden en over een cultureel bewustzijn beschikken.

DELEN van VERANTWOORDELIJKHEDEN

Tussen HOI en bedrijven is het cruciaal een vlotte implementatie en monitoring van het programma te verzekeren, aangezien beide partijen betrokken zijn bij het verstrekken van de kennis en de ontwikkeling van vaardigheden.

4 Evaluatie en beoordeling

Deze fase biedt de kans om het EuroDualLE-programma voor duaal leren te evalueren en te beoordelen. Ze is noodzakelijk voor alle betrokken sleutelpartners. Ze kan rechtstreeks worden ondernomen door de partners of worden uitgevoerd door een relevante externe leidinggevende instelling. U kunt overwegen gebruik te maken van bestaande kwaliteitscontroleprocedures van HOI om de sterke en zwakke punten van het programma te beoordelen.

Drie stadia van het evaluatie- en beoordelingsproces:

1. Initiële vragenlijst

Deze initiële vragenlijst, die werd uitgevoerd na de start van het programma, kan u helpen te evalueren hoe activiteiten lopen en kleine problemen op te lossen. Hij moet dan ook kort en beknopt zijn.

2. Tussentijdse vragenlijst

Hij geeft een overzicht van de manier waarop u en uw partners tot nog toe hebben samengewerkt. Hij biedt u ook de kans na te denken over positieve en negatieve ervaringen en te praten over manieren om werkwijzen te veranderen voor de voortzetting van het programma.

3. Eindbeoordeling

Deze laatste, grondige methode om het programma te evalueren en te beoordelen is cruciaal voor de vestiging van het EuroDualLE-programma voor duaal leren op langere termijn.

VERSPREIDING

van de evaluatie- en beoordelingsresultaten onder de partners dient om een sterke relatie tussen onderwijs en industrie tot stand te brengen. Het is ook een goede praktijk om ze te delen met relevante externe belanghebbenden en het pad te effenen voor de uitbreiding van het programma.

Voornaamste aspecten:

- ontwikkeling van een positieve evaluatiefeedbacklus
- gebruik van informele en formele evaluatieprocedures
- delen van de resultaten van de programma-evaluatie met partners

Gereedschapskist

In het hoofdstuk Gereedschapskist vindt u bijkomende tools ter ondersteuning van de vlotte voorbereiding, uitvoering en beoordeling van het EuroDualLE-leerprogramma. In de Gereedschapskist zitten bijvoorbeeld de volgende zaken:

- EuroDualLE-charter voor duaal leren in het hoger onderwijs
- Overzicht van de mobiliteitsfasen
- Samenwerkingsovereenkomst van het EuroDualLE-programma voor duaal leren
- EuroDualLE-leerovereenkomst voor studentenstage (inclusief het voorgestelde stageprogramma, verantwoordelijken, engagement van de drie partijen en een gedeelte dat moet worden ingevuld tijdens en na de stage)
- Richtlijnen voor het invullen van de leerovereenkomst voor studentenstages
- Wekelijks studentenvoelboek (verschillende types sjablonen die moeten worden ingevuld door studenten, academische mentoren en mentoren van bedrijven)
- Virtueel mobiliteitslogboek van de student
- Fysiek mobiliteitslogboek van de student
- Checklist voor de evaluatie en beoordeling van de ervaring van de partner
- Checklist voor de evaluatie en beoordeling van de ervaring van de student
- Richtinggevende beoordelingsvragenlijst voor studenten